

ÇOBANIN AŞKI (6) Gülcan Yenice ERDEM

Yazan: Gülcan Erdem - 9 Ocak 2020

Hikayeyi anlatan bizim kasabamızın mavi gözlü dedesi, Sali Dede, kesti burada anlatacaklarını. Aldı bastonunu eline, taktı kasketini başına. Kalktı yerinden acele etmeden, ağırdan ağırdan doğruldu. Yorulmuştu besbelli.

"Eee bana izin, akşam oldu gideyim ben artık, yarın gene gelirim, ayde bakalım."

Sali Dede, bastonu önde, ayakları arkada, başında ve bakışında yorgun anılarıyla çıktı kahvenin avlusundan. Hafif öne eğik bedeniyle, evine doğru yürüdü acelesiz. Modeli ve rengi uymasa da ceketini ve pantolonu tertemiz olurdu Sali Dede'nin. Kirlenince yıkanır giydirilirdi. Ütü mü vardı ki ütülü olsun. Kendinin dediği gibi, "ne ütüsü beya, ütüsü mü olurmuş köylü adamın, suya sabuna şükür."

Yarın yine gelecek Sali Dede kahveye, biz yine etrafında çay bardaklarımızla toplaşacağız. Sali Dede yine anlatacak... Sonra Yusuf Dede, sonra Şahin dede, İbrayim Dede ve kahve avlusundaki ceviz ağacının altında Amcalar, Dayılar...

Yıllar geçtikçe dalına dal ekleyen koca ceviz ağacı, gökyüzünden aldığı havayı temizleyerek, serin esintisiyle, gölgesinde bize yer verirdi. Kana kana, bahar yağmurunu içer, güneşin ışıklarıyla bezenirdi. Mis kokulu minicik cevizini önce saklar yapraklarının arasında, sonra irileştirip sunardı doğaya. Ne sohbetlere, ne anılara şahit olmuştu yıllar boyu. Sorsalar da bir anlatsa. Ama sır vermez susardı. Rüzgarın uğultularına anlatıyordu belki de. Bir yanında, yarı ayakta kalmış bir kerpiç duvar, bir yanında, kimi zaman dağılmış, kimi zaman toparlanmış duran kahve sandalyeleri onu yalnız bırakmıyorlardı. Kahve önüne atılmış masa ve sandalyelerle tadı ayırırdı onun gölgesindeki sohbetin.

Kahvenin karşı tarafında, küçük meydana bakan, kasabanın dükkanları vardı. Osman Amcanın bakkal dükkanı, karşısında Şahin Aga'nın elbise dükkanı. Nalbur Dede, Tuhafiyeci Amcanın dükkanı. En çok sevdiğimiz de rengarenk kumaşları olan Yusuf Dayı'nın dükkanıydı. Küçük, büyük her dükkan vardı çarşıda.

Kasabamızın, çalışkan insanları günün belli saatlerinde bu cevizin altında dostluklarını sohbetleriyle tatlandırırlardı. Bir de yaşı ilerlemiş, zor yaşamları kendilerine gurur olmuş birkaç sevimli yaşlısı vardı ceviz ağacının gölgesine alışık. Sadece yaşlılar değildi o gölgeye gelen gençler de uğrardı bazen. Yaşlıların anılarını dinlemek gençlerin de hoşuna giderdi.

Her sabah ağacın altı süpürülür temizlenir, sandalye masalar düzene sokulur ve gün boyu gölgesine uğrayacaklara hazırlanırdı. Camiden çıkan yaşlılar, akşama

doğru dükkânını kapatan esnaf, dedelerin anlattıkları sohbetleri dinlemek isteyen gençler cevizin altında olurdu. Bizim dedelerimizin kendi aralarında şakalaşmaları da güzel olurdu. İnce anlamlı esprili sözcükleri olurdu onların. Hayatın zorluklarında, yoksulluklarında birbiriyle yardımlaşmış, paylaşılmış yaşamları vardı onların. Etrafındaki insanlar da saygısında, ilgisinde kusur etmezlerdi onlara karşı. Son zamanlarda, kasabamıza yeni gelen genç bir öğretmen de katılır olmuştı sohbetlere. Önüne koyardı bir küçük defter, yazardı bazı konuşulanları. Pek merak sarmıştı anılara. Sali Dede, Emre Öğretmen'e sordu bir gün;

"Öğretmen evladım sen nerelisin nereden geldin kasabamıza?"

"Çorum tarafından geldim dede. Benim babam da muhacir o da anlatırdı ama küçük gelmiş pek hatırlayamıyordu, üzülyordu. O da kendi arkadaşlarıyla konuşurdu ve özlemle anlatmaya çalışırdı. Heyecanla anlatmaları dikkatimi çekerdi hep. Şimdi tatilde eve gidince sizden dinlediklerimi onlara bir bir anlatacağım."

"Onun için mi heves ettin yazarsın defterine."

"Anlattıklarınız tarih dedeciğim, pek de güzel anlatıyorsunuz."

"Yaa... Tarih olmasına tarih de, yazmakla bitmez be çocuğum, anlatmakla da bitmez... At bakalım tarihini defterinin bir köşesine. Yıl 1918-1924 Urumeli. Daha evveliyatını sorarsan, 600 yıla yakın, topraklarında yaşadığımız Balkanlar. Birinci Dünya Savaşı'yla burnumuzdan geldi, bitmedi eziyetler sürdü gitti. Bir bozulduk ki toparlanamadık. Sen Öğretmensin iyi bilirsin bunları."

"Tarihlerini bilirim dedecim de, sizin anlattıklarınızı, yaşadıklarınızı dinlemek başka bir tarih, yani o tarihlerin bir başka yüzü."

Temiz yüzlü, dikkatli ve zeki bakışıyla, samimi, saygılı tavırlarıyla Emre Öğretmen kendini sevdirmişti oradaki insanlara. Merak ettiğini Sali Dede'ye sordu;

"Dede, sizin çobana ne oldu, evlendi mi sevdiği kızla?"

"Kolay mı be evlat? Çeteye katılan kardaşlarının derdine düştüler onlar. Bir gün çıktım köylerine gittim, buldum evde babaları Salim'i, çaldım kapılarını. Misafir ettiler, buyur ettiler evlerine. Salim ile hemen hemen yaşıttık, hal hatır sorduk birbirimize. Tasalıydık, hepimiz yarınımız ne olacak bilemezdik. Dertleştik biraz karşılıklı;

“Evlatlarının acısını çekersin be Salim” dedim; Yüreğin yaralı. Aslan gibi evlatların var. Bak, büyüt, getir bu güne, ayağını taştan koru, gözün gibi sakın, şimdi şu başımıza gelenlere bak. Benim çocuğum olmadı bilirsin ama bütün çocuklar benim evladımdır. Kardaşlarım var evlat gibi. Ben biraz da niçin geldim bilir misin? Bizleri korumak için gençlerimizi çete yaptık. Dağlarda, kırlarda ne yer, ne içerler? Nerede yatarlar, nerede kalkarlar bilemeyiz. Sefil olmuşlardır. Ben derim ki; koyunlarımdan vereyim, kesin pişirin gönderin yesinler. Lazım oldukça gelin alın. Çobana da söylerim haberi olsun. Aç kalmasınlar, hasta olmasınlar. Hiç düşünmeyin... Helal olsun benden. Kalanlar yetmeyecek mi bana, baksana durumumuza.”

“Allah razı olsun be Sali, bunun için gelmişin ya, verdiğin elinin bereketi olsun, Allah razı olsun.”

“Yarın çoban getirsin bir tane, hazırlayın yapın kavurmasını, pişirin. Uğradıkları zaman koyarsınız torbalarına” dedim, izin istedim gitmek için kalktım ayağa. Salim’le Hanımı uğurladılar beni kapıdan. Dönerken uğradım çobanımın yanına;

“Ahmet, bak şimdi sana ne desem, karşı köyden gelirim, Salim’in yanından” der demez, açtı gözlerini bana, baktı meraklı meraklı, şaşkın şaşkın;

“Bakma bana beya öyle şaşkın şaşkın... Ne umutlandın da baktın, kız mı istedim sanırsın, alık çoban. Yarın bir koyun götüreceksin Salim’in evine. Onlar istedikçe de ver. Benden izin. Öyle konuştuk, çetede evlatları var, kimseye de demeyesin, duyurmayalım”dedim bıraktım çobanı koyunların başında, döndüm evime doğru. Uzaklaşmadan da Çobanıma seslendim;

“Çobaan, alık dediğime bakma isteyecem o kızı sana yakında.”

Kafama koymuştum isteyecektim Ceylan kızı Çobana. Birbirimize güç kuvvet olmanın zamanı değil midir şimdi? Onun da zamanı gelecek, isteyeceğim Allahın izniyle. Beklerim uygun vaktini. Bir gün; Uygunudur dediğimde, yine çalarım Salim’in kapısını dedim.

Düşündüm, taşındım, fazla beklemek de olmayacaktı. Durumlar her gün kötüye gidiyordu. Karar verdiğim bir günün sabahı besmeleyle kalktım, giyindim, aldım abdestimi, yaptım allahıma dualarımı. Kapıdan çıkarken kaldırdım başımı, baktım gökyüzüne, hava da o gün çok güzeldi. İçime derin derin nefesimi çektim, köyümün kokusu ciğerlerime doldu. Kışın kar kokusu, baharın yeşil kokusu, yaz mevsiminin saman, kuru ot kokusu. Güneşin sıcaklığına toz karıştı mı, köyümün kokusu gelir burnuma. O kokuyu hiç unutmam. Halâ da özledikçe sanki duyarım o kokuyu.

Kırlara doğru bir yürüyesim gelir ki; Çok özlerim,ararım, burnumda tüter beyaa işte...

"Ne diyordum, o gün çıktım evden, dere kenarında merada Çobanım sürüsünün başındaydı, selamlaştık, demedim ona bir şey. Yürüdüm geçtim gittim derenin öbür tarafına. Dolandım çiti, Salim'i kapıda oturmuş güneşlenir buldum. Hatır ve selamdan sonra;

"Kahveni içmeye geldim Salim" dedim. İçeri buyur etti beni. Oturduk karşılıklı... Dertleştik oradan buradan. Kötü günler yaşıyorduk ve gittikçe de umudumuzu kaybetmeye başlamıştık. Evlatlarımız, kadınlarımız, kızlarımız, hiç kimselerde huzur kalmamıştı, korkar olmuştuk.

"Bu topraklardan gidecekmişiz söylentileri var" dedi Salim.

"Duydum... Kahvede herkesin ağzında dolandır bu haberler. Ne yediğimizin ne gezdiğimizizin tadı vardı... Herkes bir birine sorar durur. " Ne olacak halimiz?" Gitsek, nereye gideceğimizi bilemiyoruz. Buradaki malımızı mülkümüzü nasıl bıraksak. Sahipsiz kaldık, başı bozuk olduk. Hadi biz neyse, yaşlımız, hastamız var. Hamile gelinimiz, kızımız var. Çoluk çocuk var. Kim dayanır, yollara düşmek aç, susuz kolay mı?"

"Omuzlarımız düştü, başımız ağırlı dolaşır olduk"

Laflayarak kahvemizi içtik, sıra söyleyeceğim söze gelmişti artık...

"Salim, ben bu gün ne için geldim bilir misin? Danışacak bir sözüm var sana. Benim Çobanım Ahmet'i bilirsin. Evlenme zamanı geldi, Benim borcumdur onu evlendirip ev sahibi yapmak. Fakirdir, öksüzdür ama iyi bir evlattır. Fakir ve öksüz olmak onun istemesi değildir, kaderidir. Senin Ceylan'ı düşünür amma; diyemez. İyi bir insandır kefil olurum. Al yanına evlat bil, evlendir kızınla. Anasından başka kimsesi yok onun. Birbirlerine sevgileri varsa mesut olurlar. Yanı başında olsunlar. Düşün bu dediğimi, "olur" de gelelim. Anası da gelsin isteyelim Allahın rızalığıyla."

(Devam edecek)

Yorum Ekle

Gülcan Erdem